

A TURISZTIKAI KONJUNKTÚRA ALAKULÁSA

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

2022. május

Budapest, 2022. június

Készítette a GKI Gazdaságkutató Zrt.

Telefon: +36-1-318-1868

Fax: +36-1-318-4023

E-mail: gki@gki.hu

Honlap: www.gki.hu

Postacím: 1461, Budapest, Pf. 232.

Készítették:

Dr. Molnár László

Udvardi Attila

Szerkesztette:

Udvardi Attila

A tanulmány a Magyar Turisztikai Szövetség és a VIMOSZ megbízására készült.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI.....	8
TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX.....	9
Módszer	9
Az index és összetevőinek alakulása.....	9
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI.....	13
Foglalkoztatás.....	13
Üzleti helyzet, teljesítmény.....	14
Árak, költségek	16
Eredményesség	21
Fejlesztések.....	23

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A tágabb értelemben vett turisztikai ágazat (turizmus, vendéglátás, rendezényszervezés stb., a továbbiakban turizmus) régóta küzd a kevésbé reprezentatív felmérések eredményeiből adódó információhiánnyal. Eddig nem született még olyan felmérés, amely valós képet adna az ágazat szereplőinek várakozásairól, amely főként a COVID járvány utáni időkben elengedhetetlen lenne a döntéshozók, illetve a közvélemény megfelelő tájékoztatásához. A Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ) a Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvánnyal és a GKI Gazdaságkutató Zrt.-vel közösen ennek hiánypótlására megalkotta a Turizmus Konjunktúra Indexet, mely a jövőben havi gyakorisággal méri az ágazatban a konjunktúra várható alakulását, a piac és a közvélemény számára ezzel információt biztosítva a közeljövőben várható trendekről.

A felmérés a turizmust, mint szektort tágran értelmezi, az alábbi alágakat vizsgálja:

- szálláshely szolgáltatás (TEAOR 5500)
- vendéglátás (5600)
- utazásközvetítés, utazásszervezés (7910)
- konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése (8230)
- fizikai közérzetet javító szolgáltatás (9604)

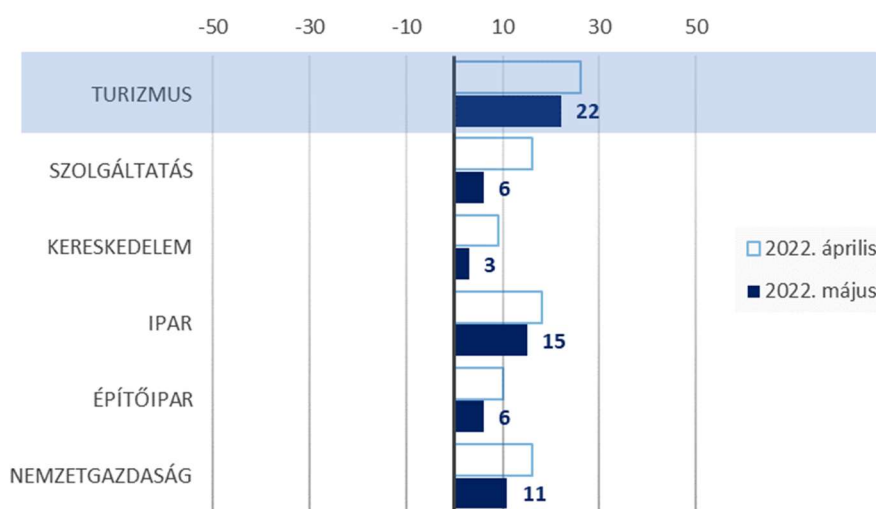
Jelen, 2022 májusi felmérés a 2022 áprilisi után sorrendben a második. Az április hónapban használt online módszertanról a masszív következtetések levonására szükséges válaszmennyiség elérése érdekében telefonos módszertanra váltottuk. Az áprilisről májusra történt elmozdulások egy részét is elemezzük ugyan a tanulmányban, az ezekre vonatkozó megállapításokat azonban fenntartásokkal kell kezelni.

A Turizmus Konjunktúra Index (TKI index) 2022 májusában +12 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői enyhe konjunktúrát érzékelnek. Az index értéke 2 ponttal haladja meg az áprilisi felmérésben mért értéket. **Alszektorok szerint** a szálláshely-szolgáltatásban +12, a vendéglátásban +14, az egyéb turisztikai szektorokban összevontan pedig +7 a konjunktúra index értéke az ötödik hónapban. **Létszámkategóriák szerinti bontásban** a konjunktúraindex értéke a 15 főnél többet alkalmazó cégek esetében a legmagasabb (+17 pont), míg az alacsonyabb létszámmal működő kategóriákban inkább stagnálásközeli állapot jellemző (+2 és +3 közötti átlagokkal).

A foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest **+8 ponton áll** (-100 és +100 közötti skálán), mely lassú ütemben növekvő munkaerő keresletet mutat. A mutató mindhárom alszektorban pozitív, ezen belül is a szálláshely szolgáltatásban a legmagasabb (+18). A **foglalkoztatott létszám alakulásának a következő három hónapra vonatkozó indexe** az előző év azonos időszakához képest **+22 ponton áll**, mely közepesen erős munkaerő keresletet mutat, erősebbet, mint a közelmúltra vonatkozó. A mutató értéke mindhárom alszektorban pozitív, legmagasabb a vendéglátásban. Létszám kategóriák szerint a következő három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek sokkal nagyobb mértékben szeretnék növelni a létszámukat, mint a többi kategória reprezentánsai.

A turizmus foglalkozási várakozások indexe 2022 májusában jóval meghaladta a GKI EU számára végzett konjunktúrakutatásában mért, **szolgáltatási szektorra számított index értékét** (+6), valamint a nemzetgazdasági átlagot (+11), illetve magasabb volt a gazdaság összes többi mért szektoráénál.

Ágazatok foglalkoztatási várakozás indexe - 2022. április-május (pont)

Forrás: GKI

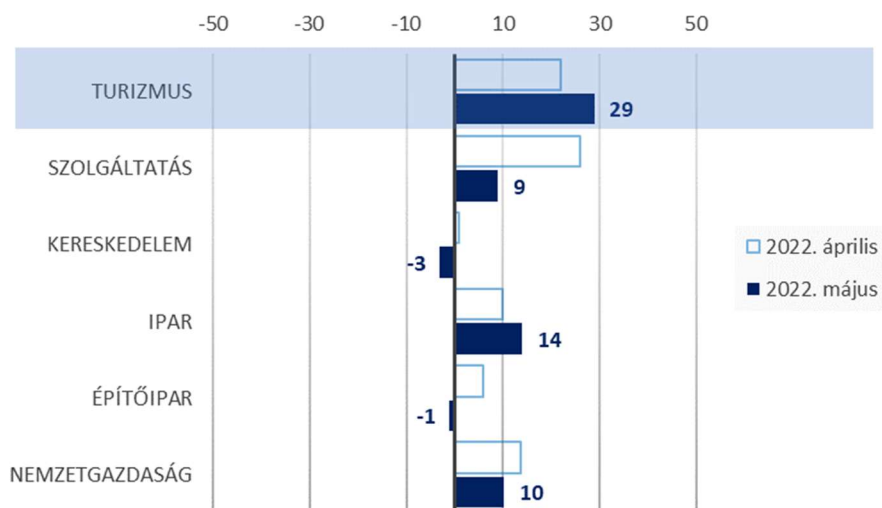
Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A felmérésben résztvevő vállalatok **átlagosan 13 főt foglalkoztattak 2021-ben**, a vendéglátásban 19 főt, a szálláshely-szolgáltatásban 11 főt, míg az egyéb turisztikai szektorban működő cégeknél 9 főt. A foglalkoztatott létszámból átlagosan 6%-ot tesznek ki a gyakornokok vagy külsősök, ennél valamelyest magasabbat a vendéglátásban, míg alacsonyabbat a másik két vizsgált alszektorban.

A vállalkozások átlagos üzleti helyzetének elmúlt három hónapra vonatkozó, az előző év azonos időszakához mért indexe javult, +30 ponton áll (-100-tól +100-ig terjedő skálán). A mutató értéke mindhárom alszektorban pozitív, ezen belül is a vendéglátásban a legmagasabb. Létszám kategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti helyzete javult leginkább. **Az üzleti tevékenység eredménye a következő három hónapban a jelenlegihez képest +26 ponton áll**, mely közepesen erős javulást jelent. A mutató értéke mindhárom szektorban ezen átlaghoz közeli értéken áll. Létszám kategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti tevékenységének eredménye a következő három hónapban a jelenlegihez képest sokkal jobban javul, mint a többi kategória cégeié.

A turizmus teljesítmény¹ várakozásainak indexe (+29) 2022 májusában jóval meghaladta a GKI EU számára végzett konjunktúrakutatásában mért, szolgáltatási szektorra számított értéket (+9), valamint a nemzetgazdasági átlagot (+10), illetve magasabb volt az összes többi szektoráénál. A turizmus egyes alszektorai közül a szálláshely-szolgáltatásban a szektor átlagához közeli (+30), a vendéglátásban ennél kissé alacsonyabb (+26), míg az egyéb turisztikai szektorokban ennél magasabb (+36) átlag adódott.

Ágazatok teljesítmény várakozás indexe - 2022. április-május (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

¹ A teljesítményt a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számával, a vendéglátásban a vendégek számával, míg az egyéb turisztikai cégek szektorában a vendégek/ügyfelek/foglalások (alszektorok szerint, amelyek értelmezhető) számával mérjük.

A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest a szállásadók 49%-a növekedést vár a vendégéjszakák számában (utóbbiak 28%-a jelentős növekedést), míg 48%-uk stagnálást prognosztizál, s csupán 2%-uk vár visszaesést. A vendéglátásban működők a jövőre vonatkozóan is optimistábbak, mint a szállásadók, 62%-uk vár vendégforgalom növekedést, míg 23% stagnálást, 16%-uk pedig visszaesést vetít előre.

A turisztikai cégek 77%-a a működési költségek² növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan, míg a fennmaradó 23% szerint nem változtak e költségek (csökkenést jelzők aránya nem éri el a 0,5%-ot). A vendéglátó cégek 85%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a szálláshely-szolgáltatásban működők 61%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 68%-a. A működési költségek átlagosan 20%-kal nőttek a teljes turisztikai szektorban, 22%-kal a szálláshely-szolgáltatónál, 20%-kal az egyéb turisztikai alszektorban, míg 19%-kal a vendéglátásban működőknél.

A működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását a következő 3 hónapban, -25 ponton áll (-100 és +100 közötti skálán), mely e tekintetben kedvezőtlen folyamatokat vetít előre és lehúzza a TKI indexet. A mutatót alszektoroktól függetlenül hasonlóan ítélik meg a vállalkozások.

Májusban a turisztikai cégek 74%-a számolt be szolgáltatási árainak növekedéséről az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (áprilisban 75% volt ez az arány), 25%-uk nem változtatott az árakon, s mindössze 1% jelzett csökkenést. Létszámkategória szerinti bontásban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek emeltek árat a legnagyobb arányban (77%), míg a kisebb létszámkategóriába tartozó cégeknél ennél enyhén kisebb volt az áremelők aránya (68-70%). Az áremelkedést, mely átlagosan 11%-os volt (a szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorokban 13-13%-os, a vendéglátásban 10%-os), főként a működési költségek drasztikus emelkedése generálta.

Az üzleti tevékenység eredményének következő három hónapra vonatkozó indexe a jelenlegihez képest +26 ponton áll (-100 és +100 közötti skálán), mely közepesen erős javulást jelent. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban a legmagasabb (+30), a vendéglátásban ennél kissé alacsonyabb (+27), míg az egyéb turisztikai szektorokban a legalacsonyabb, de még így is közepes javulást mutat (+21). Létszám kategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti tevékenységének eredménye a következő

² Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

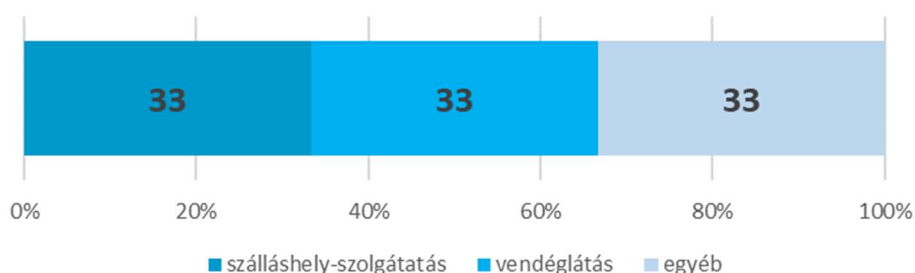
három hónapban a jelenlegihez képest sokkal jobban javul (+32), mint a többi kategóriába tartozó cégeké (+11 és +18 között).

A turisztikai cégek 45%-a gondolkodik a következő egy évben fejlesztésben, ráadásul utóbbiak 64%-ánál e fejlesztések főként a szezonális alkalmazkodás miatt már el is kezdődtek. A fejlesztést tervezők aránya az alszektorok közül a legmagasabb a vendéglátásban (54%), míg a szálláshely-szolgáltatásban működők egyharmada, az egyéb turisztikai szektorokban működők 28%-a tervez fejleszteni a következő egy évben.

A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI

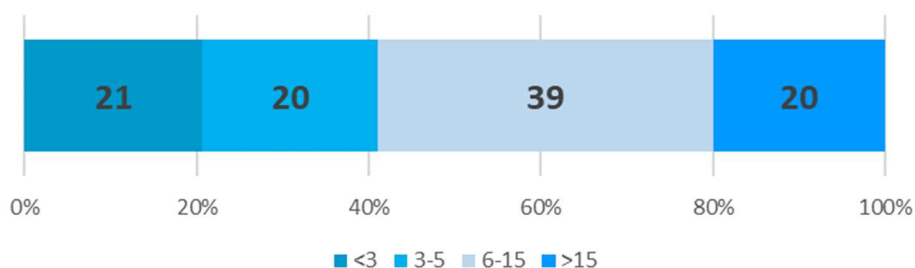
A 2022 májusi felmérésben minden alszektor egyharmados arányt képviselt (mivel a válaszadói mintát az árbevétel arányok mentén terveztük kialakítani). A válaszadói mintában 21%-ot képviselnek a 3 főnél kevesebbet foglalkoztató cégek, 20%-ot a 3-5 fős vállalkozások, 39%-kal vannak jelen a 6-15 fősök, míg egyötödös arányt képviselnek a 15 főnél nagyobb cégek.

A válaszadó minta megoszlása alágazatok szerint - 2022. május (%)

Forrás: GKI

A válaszadó minta megoszlása létszám kategóriák szerint - 2022. május
(2021. évi foglalkoztatott létszám főben, %)

Forrás: GKI

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

Módszer

A Turizmus Konjunktúra Index (TKI) egy kompozit mutató, mely öt különböző alindexének átlagaként kerül kiszámításra minden hónapban. A TKI index kalkulációjánál megfelelő súlyozás használatával figyelembe vesszük a válaszadó cégek méretét (foglalkoztatottak száma), valamint a turizmus és vendéglátás egyes ágazatainak súlyát. Utóbbit a nemzetgazdaságból képviselt részesedés (alszektor értékesítésének összesített nettó árbevétele) alapján állítjuk elő. Ennek értelmében a két legnagyobb alszektor közül a szálláshely szolgáltatás 29%-os, a vendéglátás pedig 43%-os súllyal szerepel a kalkulációban, míg a többi kisebb alszektor összesített súlya 28%.

Mind a TKI indexet, mind pedig alindexeit az Európai Unió konjunktúra módszertanához igazodva -100 és +100 közötti skálán értelmezzük (a felmérés kérdőíveiben szereplő, szimmetrikus 1-től 5-ig terjedő skálát transzponáljuk a -100 és +100 közötti skálára). Utóbbi módszertan elősegíti a negatív és a pozitív egyenlegek/válaszok jobb elkülönülését, jobban értékelte a havi szintű elmozdulásokat, valamint kiszűri a neutrális válaszokat. Az indexek mellett a többi konjunkturális kérdés elemzésénél is ezt a módszertant használtuk.

A TKI index megalkotásához **öt alindexet használunk, mindegyiknek 20-20% súlyt biztosítva**. Az alindexek a szokásos konjunktúra felmérések alindexeihez hasonlóan mérik egyrészt az **ágazat foglalkoztatási helyzetét** a közelmúlta és a közeljövőre nézve, az ágazat közelmúltbeli és közeljövőbeli **teljesítményét**, valamint a **működési költségek alakulását**. Mivel utóbbit inverz módon értelmezzük (hiszen itt a negatív válasz mutatja a kedvező irányt), ezért értékét az index megalkotásánál -1-gyel szorozzuk.

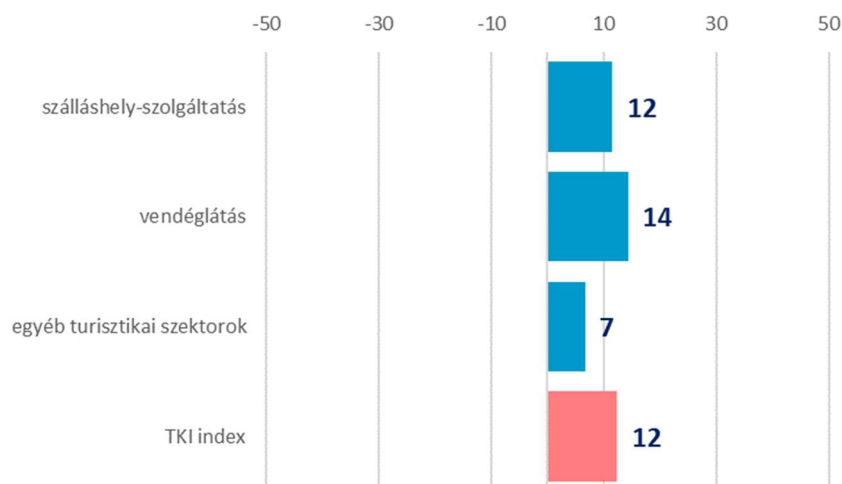
Az index és összetevőinek alakulása

A TKI index 2022 májusában +12 ponton áll (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői enyhe konjunktúrát érzékelnek. Az index értéke 2 ponttal haladja meg az áprilisi felmérésben mért értéket. Jelen felmérés lehetőséget biztosít az index alszektorok szerinti elemzésére³. A szálláshely-szolgáltatásban +12 pont,

³ Az áprilisi felmérés során kapott válaszok darabszáma alapján nagy biztonsággal csak a teljes szektorra vontunk le következtetést, míg az alszektorokra adott válaszok átlaga a kis számosság miatt bizonytalan volt.

a vendéglátásban +14 pont, az egyéb turisztikai szektorokban pedig +7 pont volt a konjunktúra index értéke 2022 ötödik hónapjában.

A TKI index alszektorok szerint - 2022. május (pont)

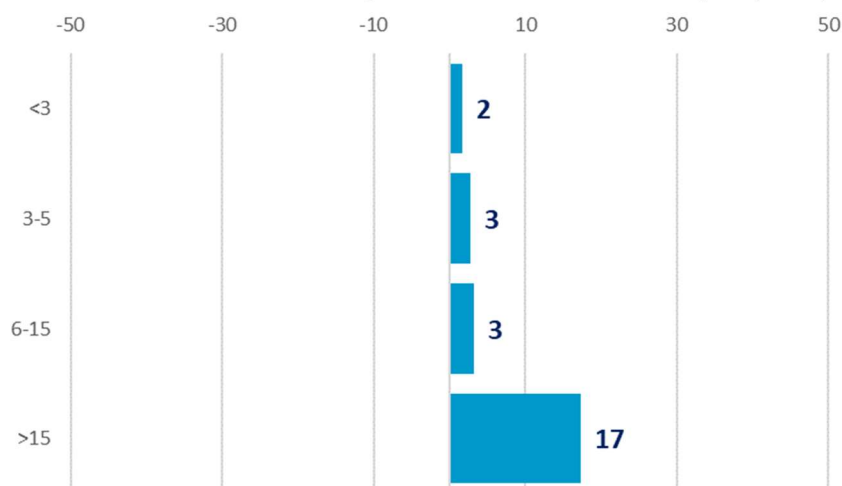

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Létszámkategóriák szerinti bontásban a konjunktúraindex értéke a 15 főnél többet alkalmazó cégek esetében a legmagasabb (+17 pont), míg az alacsonyabb létszámmal működő kategóriákban inkább stagnálásközeli állapot jellemző (+2 és +3 közötti átlagokkal).

A TKI index létszámkategóriák szerint - 2022. május (pont)

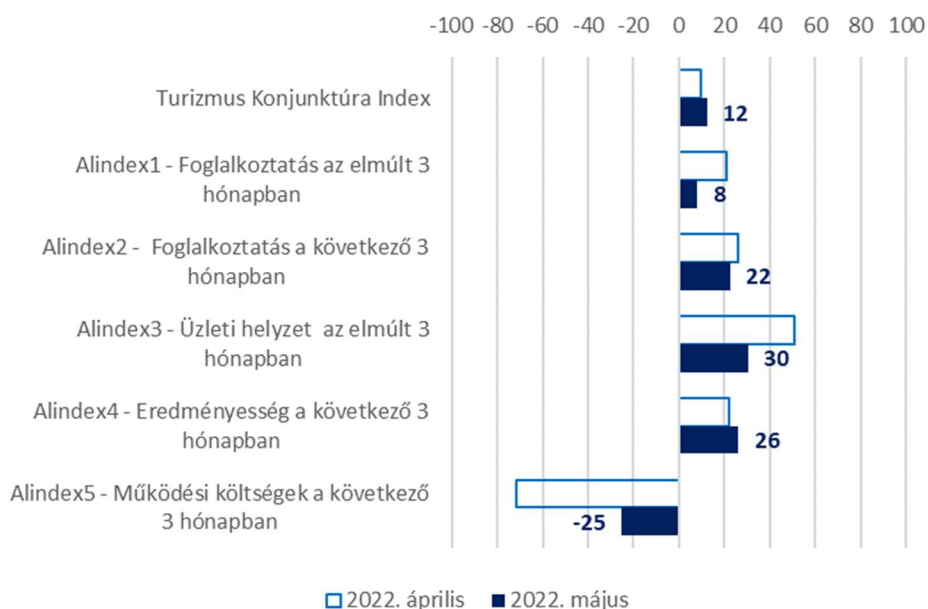

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index egyes összetevő alindexei -100 és +100 közötti skálán mérve az alábbiak szerint alakultak:

A TKI index és alindexei - 2022. április-május (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul)

- Index1: A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest +8 ponton áll, mely lassú ütemben növekvő munkaerő keresletet⁴ mutat. A mutató mindhárom alszektorban pozitív, ezen belül is leginkább a szálláshely szolgáltatásban (+18), majd az egyéb turisztikai szektorok (+11), végül pedig a vendéglátás következik (+4). Létszám kategóriák szerint az elmúlt három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek tudták leginkább növelni a létszámukat (+10), de a többi kategóriában is bővülést jeleztek (igaz, ennél kisebb mértékűt).
- Index2: A **foglalkoztatott létszám alakulása a következő három hónapban** az előző év azonos időszakához képest +22 ponton áll, mely közepesen erős munkaerő keresletet mutat, erősebbet, mint a közelmúltra vonatkozó (Index1). A mutató értéke mindhárom alszektorban pozitív, a vendéglátásban a legmagasabb +29 ponttal, míg a szálláshely-szolgáltatás és az egyéb turisztikai szektorok

⁴ Itt azért hasonlítottunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

reprezentánsai ennél kevésbé optimisták (rendre +19 és +6 pont). A GKI EU számára végzett konjunktúrakutatásában a teljes szolgáltatási szektorra számított érték eközben mindössze +6 pont volt májusban. Létszám kategóriák szerint a következő három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek sokkal nagyobb mértékben lesznek képesek növelni a létszámukat (+28), mint a többi kategória reprezentánsai (+7 és +13 között).

- Index3: A **vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest javult, +30 ponton áll. A mutató mindhárom alszektorban pozitív, a vendéglátásban +37 pont, a szálláshely-szolgáltatásban +20 pont, míg az egyéb turisztikai szektorban +21 pont. Létszám kategóriák szerint **a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti helyzete sokkal jobban javult (+39), mint a többi kategóriába tartozó cégeké (+8 és +15 között).**
- Index4: **Az üzleti tevékenység eredménye a következő három hónapban a jelenlegihez képest +26 ponton áll**, mely közepesen erős javulást jelent. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban a legmagasabb (+30), a vendéglátásban ennél kissé alacsonyabb (+27), míg az egyéb turisztikai szektorokban a legalacsonyabb, de még itt is közepes konjunktúrát mutat (+21). A GKI EU számára végzett konjunktúrakutatásában a teljes szolgáltatási szektorra számított érték +9 pont, tehát jócskán elmarad a turisztikai szektorétól. Létszám kategóriák szerint **a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti tevékenységének eredménye a következő három hónapban a jelenlegihez képest sokkal jobban javul (+32), mint a többi kategóriába tartozó cégeké (+11 és +18 között).**
- Index5: **A működési költségek⁵ indexe**, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -25 ponton áll, mely kedvezőtlen folyamatokat vetít előre és lehúzza a TKI indexet. A mutatót alszektoroktól függetlenül hasonlóan ítélik meg a vállalkozások: a szálláshely szolgáltatásban -29 pont, míg a vendéglátásban és az egyéb turisztikai szektorban pedig -24 pont. Létszám kategória szerint nincs jelentős különbség a működési költségek megítélésében, az átlagok -22 és -33 pont között alakulnak.

⁵ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

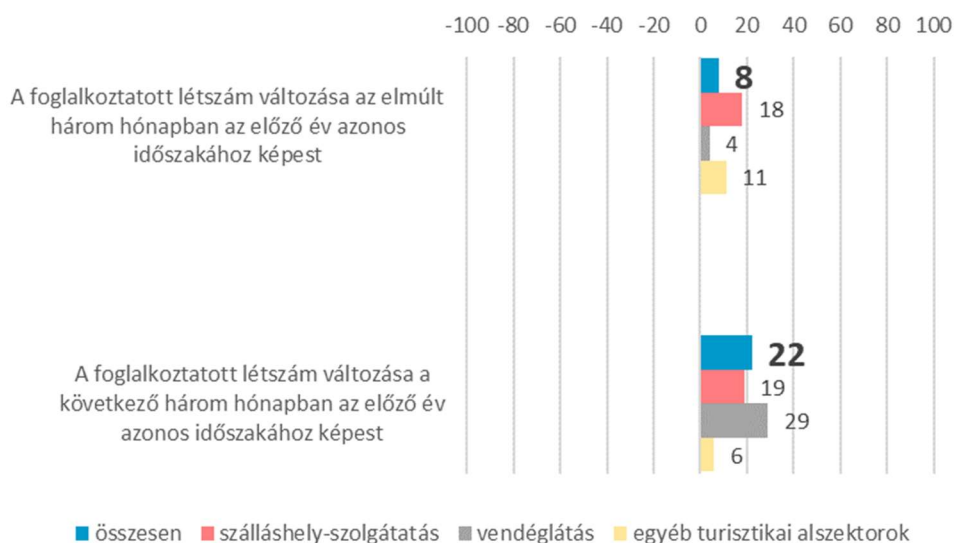
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI

Foglalkoztatás

A felmérésben résztvevő vállalatok **átlagosan 13 főt foglalkoztattak 2021-ben**, a vendéglátásban 19 főt, a szálláshely-szolgáltatásban 11 főt, míg az egyéb turisztikai szektorban működő cégeknél 9 főt. A foglalkoztatott létszámból átlagosan 6%-ot tesznek ki a gyakornokok vagy külsősök, ennél magasabbat a vendéglátásban, míg alacsonyabbat a másik két vizsgált alszektorban.

A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest +8 ponton áll, mely lassú ütemben növekvő munkaerő keresletet (itt azért hasonlítunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni) mutat. A mutató mindhárom alszektorban pozitív, ezen belül is leginkább a szálláshely-szolgáltatásban.

Foglalkoztatott létszám változása - 2022. május (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökkent/csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nőtt/nő)

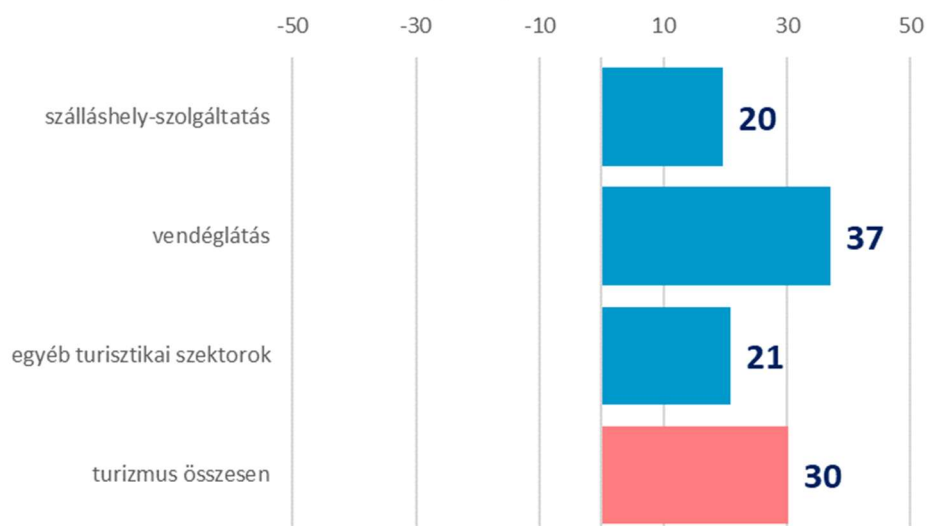
Létszám kategóriák szerint az elmúlt három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek tudták leginkább növelni a létszámukat. **Ugyanez a következő három hónapra vonatkozóan +22 pontot jelez, mely szintén közepesen erős keresletet jelent**, erősebbet, mint a közelmúltra vonatkozó. A mutató értéke mindhárom alszektorban pozitív, itt azonban a vendéglátás dominál, míg a szálláshely-szolgáltatás és az egyéb turisztikai

szektorok reprezentánsai kevésbé optimisták. Létszám kategóriák szerint a következő három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek sokkal nagyobb mértékben kívánják növelni a létszámukat, mint a többi kategória reprezentánsai.

Üzleti helyzet, teljesítmény

A vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest javult, +30 ponton állt 2022. májusban. A mutató mindhárom alszektorban hasonlóan pozitív, a vendéglátásban +37 pont, a szálláshely szolgáltatásban +20 pont, míg az egyéb turisztikai szektorban +21 pont. Létszám kategóriák szerint **a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti helyzete sokkal jobban javult (+39), mint a többi kategóriába tartozó cégeké (+8 és +15 között).**

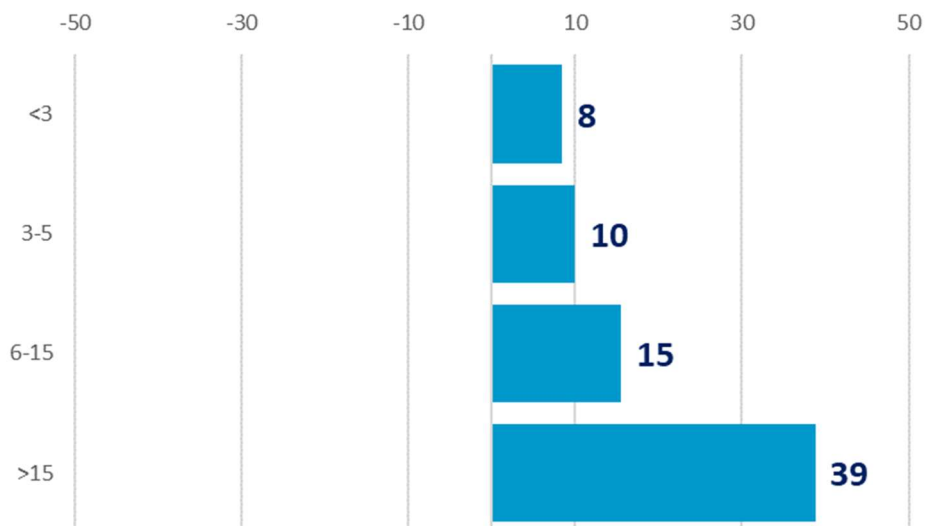
Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban alszektorok szerint - 2022. május (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban létszám kategória szerint - 2022. május (pont)

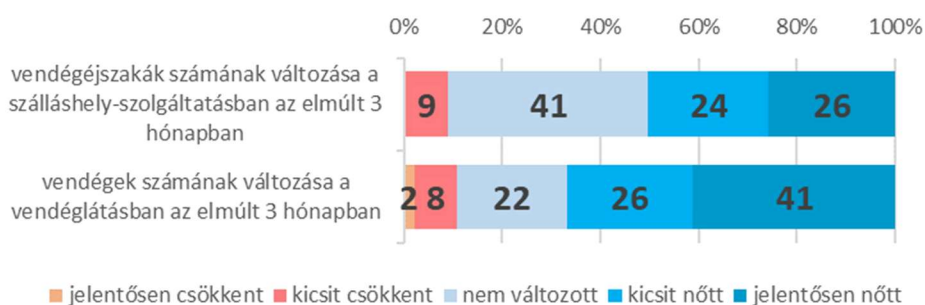

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

A **szálláshely-szolgáltatásban a vendégéjszakák száma** az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest, főként az alacsony bázis miatt, nőtt. A szállásadók fele növekedést jelzett (utóbbiak 52%-a jelentős növekedést), 41%-uk stagnálást, s csupán 9%-uk számolt be visszaesésről. A **vendéglátásban** működők ennél is optimistábbak, 67%-uk számolt be **vendégforgalma növekedéséről**, míg 22% stagnálást jelzett, s csupán egytizedük számolt be visszaesésről.

Álágazati teljesítmény változása az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2022. május (megoszlás, %)

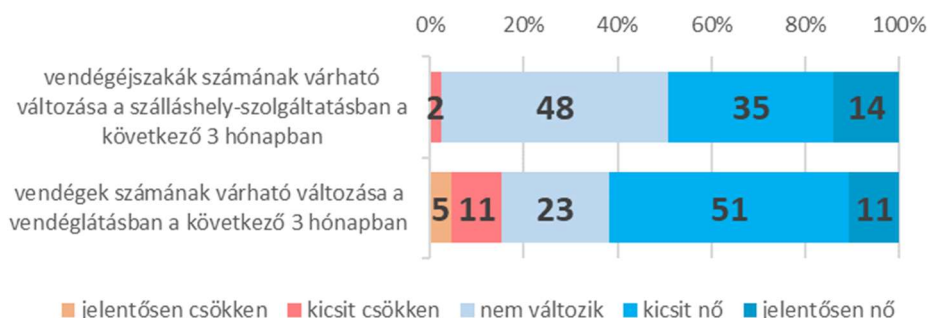

Forrás: GKI

A teljesítmény⁶ várakozások indexe (+29) a turizmusban 2022 májusában jóval meghaladta a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában a szolgáltatási szektor indexét (+9), valamint a nemzetgazdasági átlagot (+10), illetve magasabb volt az összes többi mért szektorénál. A turizmus egyes alszektorai közül a szálláshely-szolgáltatásban átlag közeli (+30), a vendéglátásban ennél kissé alacsonyabb (+26), míg az egyéb turisztikai szektorokban ennél magasabb (+36).

A fenti kedvező indexértékek a válaszarányokban is megmutatkoznak. A szálláshely-szolgáltatásban a vendégéjszakák száma a következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest az elmúlt három hónap növekedését megközelítő mértékben fog emelkedni. A szállásadók 49%-a növekedést vár (utóbbiak 28%-a jelentős növekedést), 48%-uk stagnálást, s csupán 2%-uk vár visszaesést. A vendéglátásban működők a jövőre vonatkozóan is optimistábbak, mint a szállásadók, 62%-uk vár vendégforgalom növekedést, míg 23% stagnálást, 16%-uk pedig visszaesés vetít előre.

Alágazati teljesítmény várható változása a következő 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2022. május (megoszlás, %)

Forrás: GKI

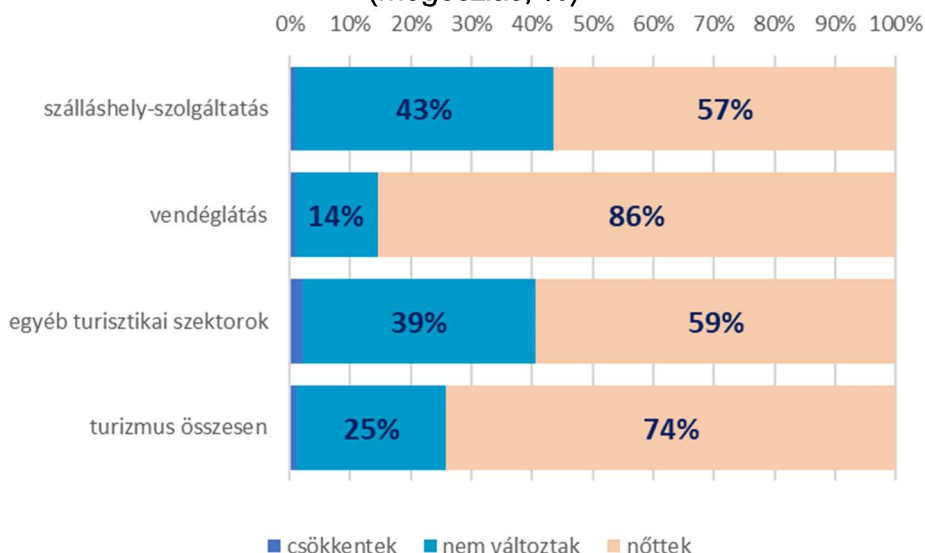
Árak, költségek

Májusban a turisztikai cégek 74%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (áprilisban 75% volt ez az arány), 25%-uk nem változtatott az árakon, s mindössze 1% jelzett csökkenést. Létszámkategória szerinti bontásban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek emeltek árat a legnagyobb arányban (77%), míg a kisebb

⁶ A teljesítményt a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számával, a vendéglátásban a vendégek számával, míg az egyéb turisztikai cégek szektorában a vendégek/ügyfelek/foglalások (alszektorok szerint, amelyek értelmezhető) számával mérjük.

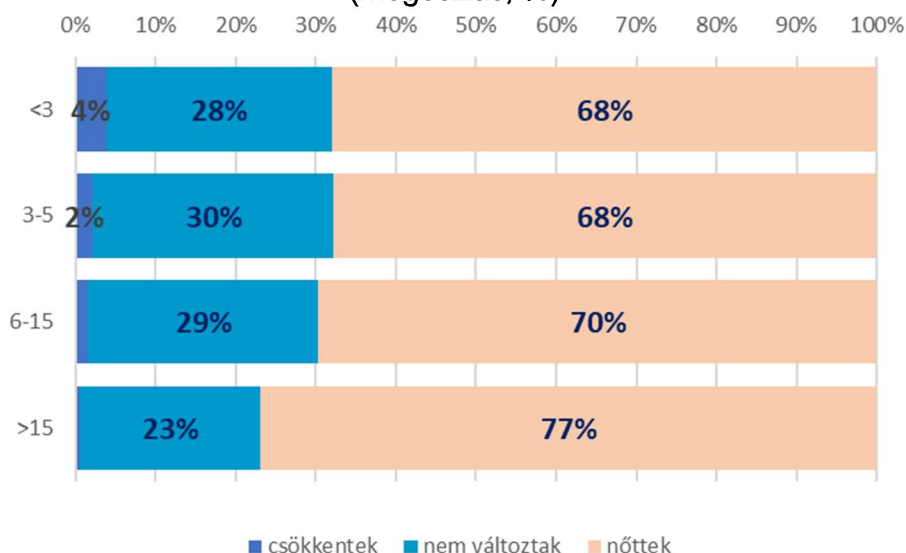
létszámkategóriába tartozó cégeknél ennél enyhén kisebb volt az áremelők aránya (68-70%).

Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. május (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban létszámkategória szerint - 2022. május (megoszlás, %)

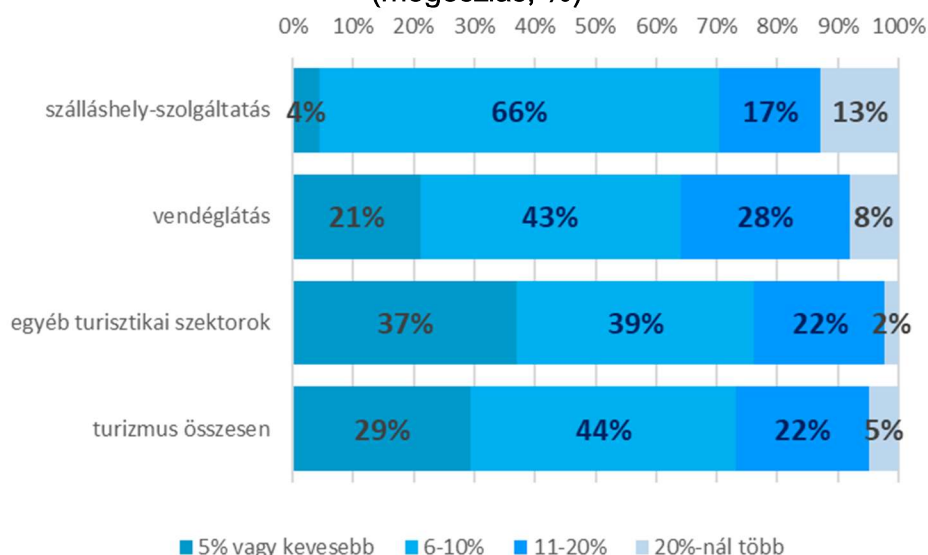

Forrás: GKI

Az áremelkedést, mely átlagosan 11%-os volt (a szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorokban 13-13%-os, a vendéglátásban 10%-os), főként a működési költségek drasztikus megemelkedése generálta. Létszámkategória szerinti bontásban a

15 főnél többet foglalkoztató cégek esetében az áremelés átlagos mértéke 9%, míg a kisebb létszámkategóriába tartozó cégeknél 13-15%-os volt. Az áremelést végrehajtó turisztikai cégek 29%-a 5%-kal vagy ennél kisebb mértékben növelte árait, 44%-a 6-10% között, 22%-a 11-20% között, míg a fennmaradó 5%-a ennél többet emelt. A szálláshely-szolgáltatásban a szállásadók kétharmada 6-10% közötti emelést valósított meg, 30%-uk ennél többet. A vendéglátásban a cégek 43%-a 6-10% között, 36%-a ennél nagyobb, míg 21%-a ennél kisebb mértékben emelt. Az egyéb turisztikai szektorban volt a legmagasabb a legfeljebb 5%-kal emelők aránya (37%), ugyanakkor 39%-uk 6-10% között emelt, a fennmaradó 24%-uk pedig ennél nagyobb ütemben.

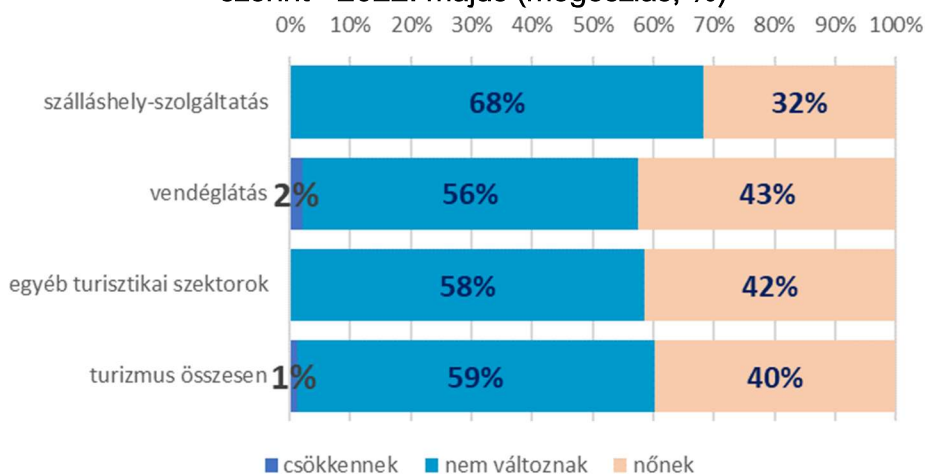
**Az áremelés mértéke az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. május
(megoszlás, %)**

Forrás: GKI

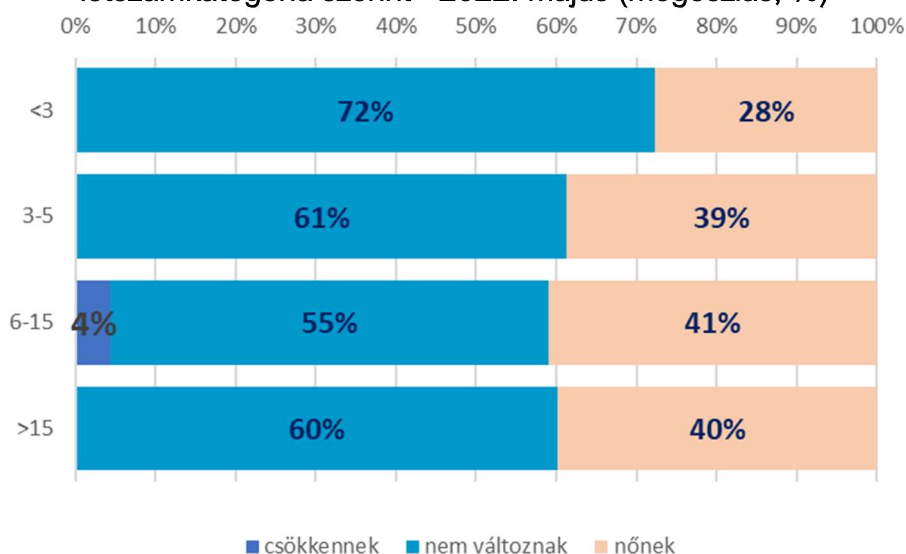
Májusban a turisztikai cégek 40%-a jelezte, hogy a következő 3 hónapban várhatóan **emelni fogja szolgáltatásának árát**, 59%-uk nem változtat az árakon, s mindössze 1% jelez csökkenést. A szálláshely-szolgáltatásban 32%, a vendéglátásban 43%, míg az egyéb turisztikai szektorokban 42% az emelést tervezők aránya. Létszámkategória szerinti bontásban a 3 főnél többet foglalkoztató cégeknek 28% fog árat emelni, míg a nagyobb létszámkategóriákba tartozó cégeknél ennél enyhén nagyobb az áremelést tervezők aránya (39-41%).

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. május (megoszlás, %)

Forrás: GKI

A turisztikai cégek egynegyede a közelmúltban is emelt és a közeljövőben is emelni fog, 48%-uk a közelmúltban fogatosított emelést elegendőnek tartja, ezért a következő három hónapban már nem emel tovább. Mindössze 11% azoknak a cégeknek az aránya, akik a közelmúltban sem emeltek és a közeljövőben sem fognak.

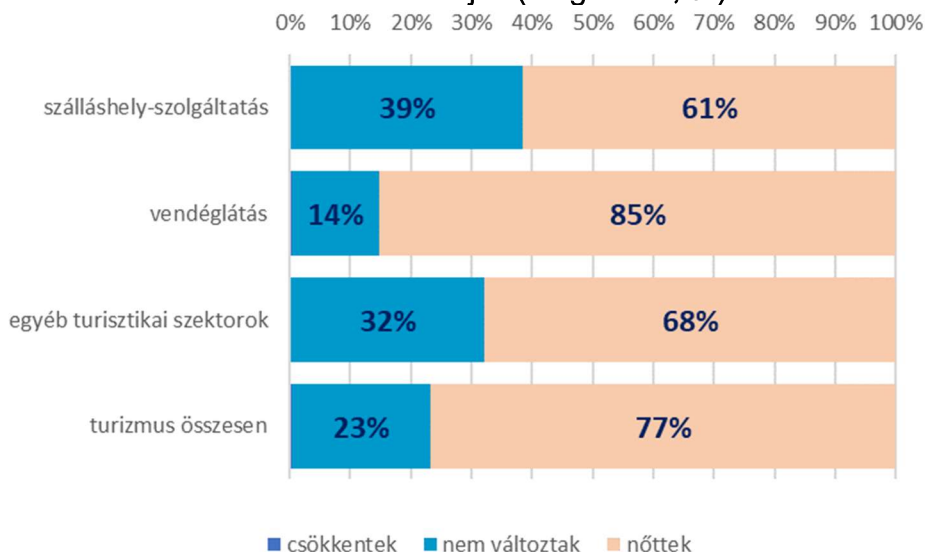
Az árak múltbeli és jövőbeli alakulása - 2022. május (megoszlás, teljes tábla=100%)

		elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest		
		csökkent	nem változott	nőtt
a következő 3 hónapban várhatóan a jelenlegihez képest	csökken	0%	0%	0%
	nem változik	0%	11%	48%
	nő	0%	14%	26%

Forrás: GKI

A turisztikai cégek 77%-a a működési költségek⁷ növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan, míg a fennmaradó 23% szerint nem változtak e költségek (csökkenést jelzők aránya nem éri el a 0,5%-ot). A vendéglátó cégek 85%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a szálláshely-szolgáltatásban működők 61%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 68%-a.

A működési költségek növekedésének mértéke az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. május (megoszlás, %)

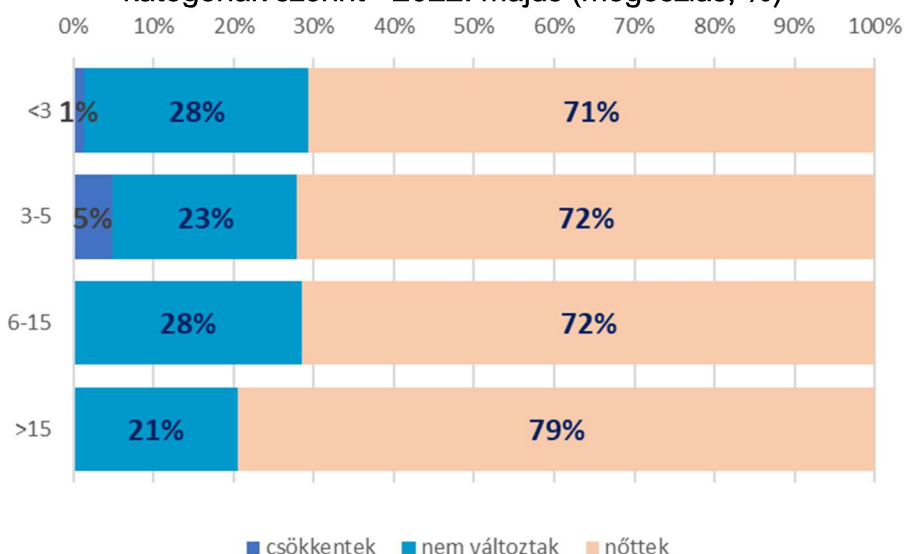

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztató cégek 79%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a többi kategóriába tartozó cégeknél 71-72% ez az arány.

⁷ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

A működési költségek növekedésének mértéke az elmúlt 3 hónapban létszám kategóriák szerint - 2022. május (megoszlás, %)

Forrás: GKI

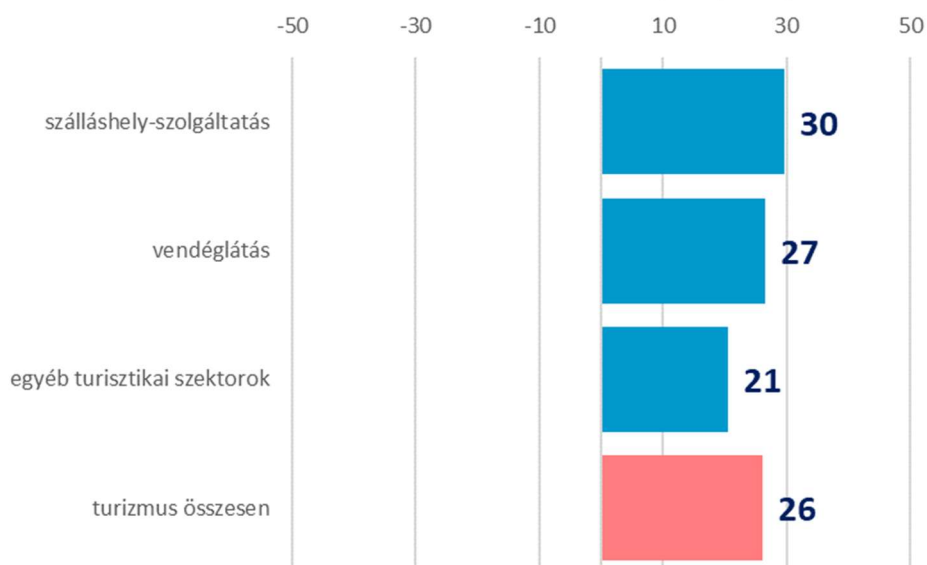
A működési költségek az elmúlt 3 hónapban átlagosan 20%-kal nőttek a szektorban, 22%-kal a szálláshely-szolgáltatóknál, 20%-kal az egyéb turisztikai szektorokban, míg 19%-kal a vendéglátásban működőknél. A turisztikai cégek 26%-a 5%-os vagy ennél kisebb költségnövekedést érzékelt, 20%-a 6-10% közöttit, 27%-a 11-20% közöttit, míg a fennmaradó 27% ennél többet.

A működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását a következő 3 hónapban, -25 ponton áll. A mutatót alszektoroktól függetlenül hasonlóan ítélik meg a vállalkozások: a szálláshely szolgáltatásban -29 pont, míg a vendéglátásban és az egyéb turisztikai szektorban is -24 pont. Létszám kategória szerint nincs jelentős különbség a működési költségek megítélésében, az átlagok -22 és -33 pont között alakulnak.

Eredményesség

Az üzleti tevékenység eredménye a következő három hónapban a jelenlegihez képest +26 ponton áll, mely közepesen erős javulást jelent. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban a legmagasabb (+30), a vendéglátásban ennél kissé alacsonyabb (+27), míg az egyéb turisztikai szektorokban a legalacsonyabb, de még itt is közepes javulást mutat (+21). Létszám kategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti tevékenységének eredménye a következő három hónapban a jelenlegihez képest sokkal jobban javul (+32), mint a többi kategóriába tartozó cégeké (+11 és +18 között).

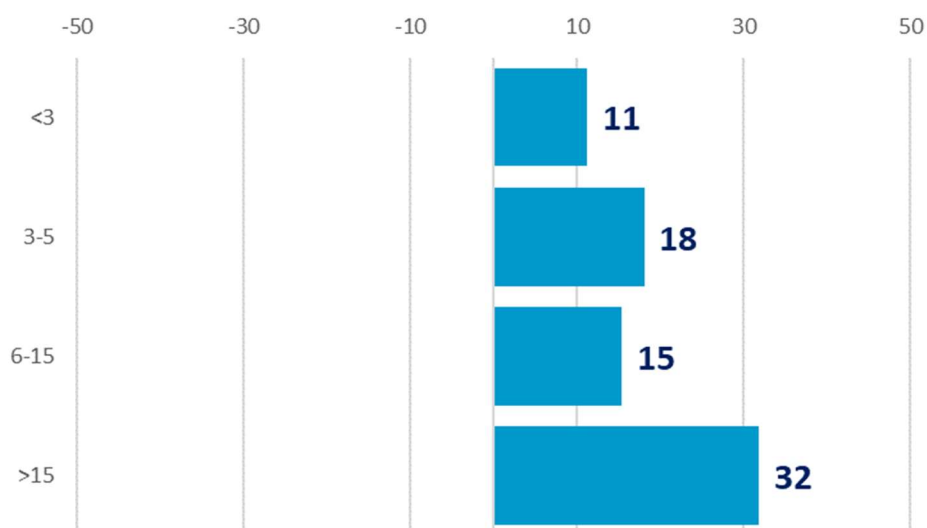
Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. május (pont)

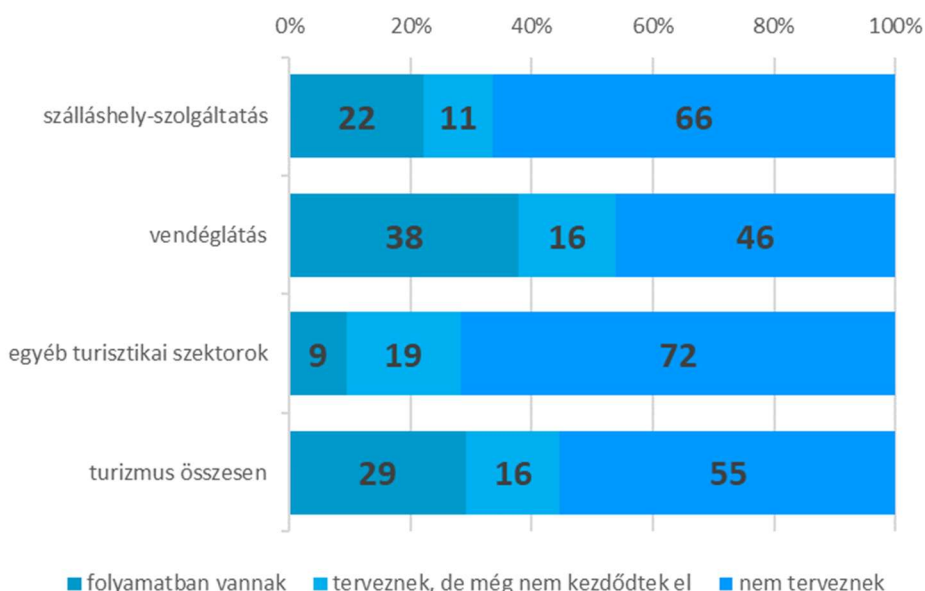
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Fejlesztések

Nagyon kedvező jelenség, hogy **a turisztikai cégek 45%-a gondolkodik a következő 1 évben fejlesztésben**, ráadásul utóbbiak 64%-ánál e fejlesztések főként a szezonális alkalmazkodás miatt már el is kezdődtek. A cégek 55%-a nem tervez fejlesztést a következő egy évben. A fejlesztést tervezők aránya az alszektorok közül a legmagasabb a vendéglátásban (54%), ráadásul utóbbiak 70%-ánál ezek már el is kezdődtek. A szálláshely-szolgáltatásban működők egyharmada, az egyéb turisztikai szektorokban működők 28%-a tervez fejleszteni a következő egy évben.

Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2022. május (megoszlás)

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerinti bontást vizsgálva a 15 fő felettiek 54%-a fejleszt a következő 12 hónapban, utóbbiak 70%-a el is kezdte az ezzel járó beruházást. A 6-15 fősök esetében 30% tervez fejlesztést, a 3-5 fős cégeknek 18%-a, míg az ennél kisebbeknek 17%-a.